

Global express

Gaur egungo mundua ikasgelan

Tsunamia: --- larrialdiaren ondoren elkartasuna

1. Bildu komunikabideetan tsunamiari buruz azaldu den informazioa eta sailkatu hauen arabera. Gero, egin informazio hau erakutsiko duen horma-irudi bat.

Zerk eragin du hondamendia? (Kausak)	Non gertatu da? (Kokalekua)	Nori eta nola eragin die? (Ondorioak)

2. Herrialde baten bila...

2. Irakurri arretaz alegiazko lau herrialderi buruzko albisteak –Centala, Mentarbe, Ferrarte eta Garen Federazioa– eta erantzun galderei.

CENTALA

- Amnesty International erakundeak argitaratutako txosten batek agintariak kritikatzeko zituen jende pobreenaren eskubideak ez babesteagatik (nekazariak, etorkinak eta indigenak).
- Droga ekoizten duen munduko herrialde nagusietako bat da.
- Milioi-erdi adin txikikok baino gehiagok prostituzioan lan egiten dute, kalkuluen arabera.
- Heriotza-zigorra indarrean dago.

MENTARBE

- Jendea oso atsegina eta abegitsua da.
- Orografia askotarikoa da: iparraldean, mendi malkartsuak eta baila sakonak daude; hegoaldean, berriz, hondartzak eta oihan tropikalak.
- Turistentzako eskaintza zabala dago, zaletasun eta sakela guztien neurriko aukerak ematen baititu.
- Hegaldien eta pakete turistikoaren eskaintza oso onak aurki daitezke herrialde hau bisitatzeko.

FERRARTE

- 60 milioi biztanle baino gehiago ditu (ia-ia Espainiak halako bi).
- Munduko Merkataritza Erakundeak (WTO) goraiatu egin du merkataritza liberalizatzeko, makroekonomia egonkor bihurtzeko eta egitura-aldaketak egiteko Ferrartek emandako aurrerapausoak. Erakunde horren arabera, Ferrarteko ekonomia gehiago irekitzen bada, hazkundera bultzatuko du.
- Inguru horretako herrialde garatuenetako bat da.

GAREN FEDERAZIOA

- Espainia baino handixeagoa da.
- Giza garapenaren indizean, 76. postuan dago (Espainia, aldiz, 20.ean).
- Helduen alfabetatze-indizea % 92koa da (Espainiakoa, berriz, % 97,7koa).

Galderak:

1. Zein herrialdetara joango zinateke oporretan?
2. Non jarriko zenuke fabrika bat?
3. Zein herrialde da pobreena?
4. Non daude bizi-baldintza onenak?

5. Nazioarteko erantzuna prentsan

 Irakurri arretaz albiste hauek eta erantzun galderei:

Tsunamiak eragindako hondamendiari erantzun dio NBEk
"2004ko abenduaren 26an gertatutakoa aurrekaririk ez duen mundu mailako hondamendia da. Hortaz, aurrekaririk ez duen mundu mailako erantzuna eskatzen du."

Kofi Annan
Nazio Batuen idazkari nagusia

Jakartako deklarazioa, Indonesia, 2005eko urtarrilaren 6a

Herrialde industrializatuen G7 taldeak esan zuen itsasikarak kaltetutako herrialdeen kanpo-zorra izoztu egingo duela.

Hala ere, neurri horrek ez du bertan behera utziko kanpo-zor osoa, gobernuz kanpoko hainbat erakundek eskatu bezala.

<http://news.bbc.co.uk>, 2005/01/07.

"Lehen aldiz, hondamendia gertatu eta bi astean US\$717 milioi bildu dira kaltetuei berehala laguntzeko erabili ahal izateko".

Jan Egeland, NBEko Laguntza Humanitarioaren koordinatzailea

Oxfam Internacional erakundeak 27 tonako larrialdiko laguntza humanitaria bidali du hegazkinez Sri Lankara.

<http://www.intermonoxfam.org>, 2004/12/28

Mexikok baino 14 aldiz diru gehiago eman du Spielberg-ek.

<http://www.cronica.com.mx>, 2005/01/05

Garagardo-botilak ura banatzeko

Lion Brewery enpresak Sri Lankan duen garagardo-fabrikako ekoizpena geldiarazi du, botilak urez bete eta Oxfam erakundeak –Intermón Oxfam, Espainian– kaltetutako lekuetan bana ditzan.

<http://www.intermonoxfam.org>

 7. Esan zer eragilek eman dioten laguntza tsunamiak kaltetutako jendeari (gizarte zibila, GKEak, gobernuak eta nazioarteko erakundeak).

 8. Informazio horren arabera, zer motatako laguntza jarri du martxan nazioarteko komunitateak?

6. Argiak eta itzalak

Irakurri albiste hauek eta alderatu aurrekoekin:

9. Zer kontraesan daude goiko eta beheko informazioen artean?

10. Adierazi laguntza banatzeko izan diren 4 arazo eta 4 irtenbide posible.

Koordinazio faltak zaildu egiten du Asian laguntza banatzea

Zenbait kaxa ez dira kaltetuengana iristen, garraio biderik ez dagoelako – NBEk nazioarteko komunitateari eskatu dio ez dadila atzeratu dohaintzak ordaintzean.

“Asian laguntza humanitarioa ematea behar-beharrezkoa da Tsunamiak kaltetutakoen kopurua handitu ez dadin. Baina laguntza atzeratzen ari da, **gubernuen, armaden eta nazioarteko boluntarioen artean** koordinazioa falta baita, zenbait GKEk salatu duten legez”

“Oraingoaz, oso gutxi egin dugu”. Horixe aitortu du Jan Egeland Nazio Batuen Larrialdiko Laguntzaren koordinatzaileak.

www.elmundo.es, 2004/12/30

Intermón Oxfam erakundeak Gobernuari eskatu dio tsunamiak kaltetutako herrialdeei emango dien laguntza loturarik gabeko dohaintzak izan daitezela, eta ez kredituak

José María Vera: "Espainiako Gobernuak zergatik ematen du laguntzaren % 90 kreditutan, gainerako herrialdeek dohaintzak eman eta zorra barkatzen badute?"

www.intermonoxfam.org, 2004/12/31

"Ez zait axola komisiogatik dirua kobratu izana, baina amorrua ematen dit horrelako hondamendi batetik irabaziak lortzea" esan zuen Madrilgo 56 urteko enpresaburu batek. Ez du nor den esan nahi, baina bai 200 euroko dohaintza transferitzeagatik Santander taldeak 3,29 euroko komisioa kobratu ziola.

EL PAÍS, 2004/12/31

"Gizarteak izugarritzko erantzuna eman du. Jendeak uste du zerbait egin behar duela, zernahi dela ere: Iritzi publikoa dela eta, **gubernuek ere presio handia dute jarduteko**" esan zuen Rafael Vilasanjuán Mugarik Gabeko Medikuek (MGM) erakundeko zuzendari nagusiak.

EL PERIÓDICO, 2005/1/19

Asiaren hegoaldea: "Gardenak izatea eta publikoki esatea erabaki dugu"

MSF erakundeak nahikoa diru jaso du Asiaren hegoaldean larrialdiko esku-hartzea finantzatzeko, eta Larrialdien Fondorako dohaintzak egitea eskatzen du.

"Gizarteak erantzun solidarioa eta izugarria eman digunez, operazio masiboa martxan jarri ahal izan dugu, eskuartean ditugun baliabideekin" esan zuen Rafael Vilasanjuán Mugarik Gabeko Medikuek (MGM) erakundeko zuzendari nagusiak

<http://www.msf.es>, 2005/01/07